

**Kamer
der Volksvertegenwoordigers**

18 DECEMBER 1951.

WETSONTWERP

houdende de begroting der buitengewone Ontvangsten en Uitgaven van Belgisch-Congo en van Ruanda-Urundi voor het dienstjaar 1951.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE KOLONIEN (1). UITGEBRACHT
DOOR DE HEER HERMAN, (M.).

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

De Kamercommissie voor de Koloniën had vóór het parlementair reces beslist dat haar verslaggever, bij het onderzoek van de Buitengewone Begroting voor het dienstjaar 1951, zou pogen nader te bepalen hoever de zaken staan na een jaar uitvoering van het Tienjarenplan.

Dit verslag omvat dus een algemeen overzicht van de eerste verwezenlijkingen, die in Belgisch-Congo binnen de perken van, en dank zij de kredietën van het Tienjarenplan tot stand kwamen.

Er wordt bijgevolg niet in gehandeld over de uitgaven en werken die in de hoofdstukken I tot IV van deze begroting voorzien zijn.

HOOFDSTUK I.

BUDGETAIR UITZICHT.

1. — De Begroting van de Kolonie.

Uw Commissie zal zich nog herinneren dat er in de Buitengewone Begroting voor 1950 twee soorten kredieten

(1) Samenstelling van de Commissie : de heren Joris, voorzitter; Deschepper, Develder, De Vleeschauwer, Fimmers, Gillès de Pélichy, Goetghebeur, Herman (Maurice), Scheyven, Van Elslande, Verlackt, Wigny, Willot. — Anseele, Bohy, Brunfaut, Fayat, Housiaux, Hoyaux, Huysmans, Major, Van Acker (Achille). — Demuyter, Lahaye.

Zie :
555 (1950-1951) : Ontwerp overgemaakt door de Senaat.

**Chambre
des Représentants**

18 DÉCEMBRE 1951.

PROJET DE LOI

contenant le budget des Recettes et des Dépenses extraordinaire du Congo belge et du Ruanda-Urundi pour l'exercice 1951.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES COLONIES (1)

PAR M. HERMAN, (M.).

MESDAMES, MESSIEURS,

La Commission des Colonies de la Chambre avait décidé avant les vacances parlementaires, qu'à l'occasion de l'étude du budget extraordinaire pour l'exercice 1951, son rapporteur essayerait de préciser où l'on en était après un an d'exécution du Plan Décennal.

Le présent rapport constitue ainsi une vue d'ensemble des premières réalisations exécutées au Congo Belge dans le cadre et grâce aux crédits du Plan Décennal.

Il n'y est point question, par conséquent, des dépenses et travaux prévus aux chapitres I à IV du présent budget.

CHAPITRE I.

ASPECT BUDGETAIRE.

1. — Le Budget de la Colonie.

Votre Commission se souviendra du fait que dans le Budget Extraordinaire 1950 deux sortes de crédit avaient

(1) Composition de la Commission : MM. Joris, président; Deschepper, Develder, De Vleeschauwer, Fimmers, Gillès de Pélichy, Goetghebeur, Herman (Maurice), Scheyven, Van Elslande, Verlackt, Wigny, Willot. — Anseele, Bohy, Brunfaut, Fayat, Housiaux, Hoyaux, Huysmans, Major, Van Acker (Achille). — Demuyter, Lahaye.

Voir :
555 (1950-1951) : Projet transmis par le Sénat.

waren voorzien om de uitvoering van het Tienjarenplan toe te laten : de normale kredieten voor de duur van één jaar, en de kredieten voor drie jaar.

Zoals de Minister van Koloniën in de memorie van toelichting van die begroting verklaarde, was het doel van deze nieuwe procedure de uitvoering van de grote werken van het Tienjarenplan gemakkelijker en minder kostbaar te maken.

A. — *De driejarige kredieten op de Buitengewone Begroting voor 1950 moesten normaal in de behoeften voorzien tot 1952. Nochtans hebben de aanzienlijke economische ontwikkeling die de Kolonie sedert enkele tijd kent, evenals zekere bijzondere omstandigheden, het noodzakelijk gemaakt in het ontwerp van Buitengewone Begroting voor 1951 nieuwe kredieten op te nemen, o. m. om de tenuitvoerlegging te bespoedigen van het vervoerprogramma en de bouw van woningen, bestemd voor de Europese beambten die aangeworven worden met het oog op de uitvoering van het Plan.*

Samen vertegenwoordigen de sommen welke in de Begrotingen voor 1950 en 1951 onder de driejarige rubrieken aangevraagd werden 43 % van de bedragen die voor het Tienjarenplan voorzien zijn.

De bij dit verslag gevoegde tabel I geeft de cijfers met betrekking tot elke rubriek van het Plan. Uit die tabel blijkt dat de kredieten niet overal even ruim werden vastgesteld (bl. 11).

Zulks is evenwel normaal; want het bleek noodzakelijk zonder dralen een maximale inspanning voor bepaalde sectoren te doen.

Dit bracht mede dat, in verhouding tot de totale ramingen, de aangevraagde kredieten propotioneel hoger zijn voor de programma's waarvan de verwezenlijking meer speciaal verband houdt met de economische ontwikkeling van de Kolonie (vervoer te water : 57 %, luchtvervoer : 76 %, opslag in entrepôt en bewaring der producten : 55 %) en voor het bouwbedrijf (82 %).

Deze verhouding is, voor de programma's op het gebied van geneeskunde en onderricht der inlanders, normaal, wanneer men rekening houdt met de verhoging der kosten sedert het tijdstip waarop de ramingen betreffende het Tienjarenplan werden gedaan.

Wat de ontwikkeling der hydro-electrische drijfkracht in de Kolonie aangaat, beliep de raming voor het Tienjarenplan 1.144 miljoen. Een krediet van 500 miljoen werd op de Buitengewone Begroting voor 1950 uitgetrokken, waarbij dient gevoegd de private deelname in de reeds opgerichte of nog op te richten Vennootschap « Forces ». Het verlangen de industrialisatie van de Kolonie te bevorderen en de mechanisatie mogelijk te maken welke nodig is tot bezuiniging van de inlandse arbeidskrachten, wettigt dit snelle ingrijpen in deze sector.

Wat al deze sectoren betreft, is het in de praktijk uiterst moeilijk te bepalen in welke mate de verhoging van de realisatiekosten in verhouding tot de aanvankelijke ramingen werd beïnvloed door de verhoging van prijzen en lonen, en wat het gevolg is van het onvermijdelijk benaderend karakter van de ramingen in verband met het Tienjarenplan.

Daarenboven, is het wegens het ontbreken van een nijverheidsboekhouding niet mogelijk, met nauwkeurigheid de invloed af te te wegen welke door verschillende productiefactoren op de realisatiekosten wordt uitgeoefend, noch bijgevolg een gemiddelde verhogingscoëfficiënt te bepalen.

B. — *De jaartijdse rubrieken der Buitengewone Begrotingen 1950 en 1951 maken het voorwerp uit van de bij*

éte prévus pour permettre l'exécution du Plan Décennal : les crédits normaux d'un an, et des crédits de 3 ans.

Comme l'expliquait le Ministre des Colonies dans l'exposé des motifs de ce budget, cette nouvelle procédure était destinée à faciliter et à rendre moins onéreuse l'exécution des grands travaux du Plan Décennal.

A. — *Les crédits triennaux du Budget extraordinaire de 1950 devaient normalement couvrir les besoins jusqu'à la fin de 1952. Toutefois, le développement économique considérable connu depuis peu par la Colonie, ainsi que certaines circonstances particulières, ont provoqué l'inscription de nouveaux crédits au projet de Budget extraordinaire de 1951, notamment en vue d'accélérer la mise à exécution du programme de transports et la construction des logements destinés aux fonctionnaires européens recrutés pour l'exécution du Plan.*

Au total, les sommes demandées dans les Budgets de 1950 et 1951, sous les rubriques triennales, représentent 43 % des montants correspondant au Plan Décennal.

Le tableau I annexé au présent rapport donne les chiffres relatifs à chaque rubrique du Plan. Il ressort de ce tableau que les crédits ne sont pas prévus partout avec la même ampleur (p. 11).

Il est cependant normal qu'il en soit ainsi car il apparaît nécessaire de faire immédiatement l'effort maximum pour certains secteurs.

C'est ainsi que la proportion des crédits sollicités est par rapport aux prévisions totales, plus élevée pour les programmes dont la réalisation concerne tout particulièrement le développement économique de la Colonie, — (transports par eau : 57 %, transports par air, 76 %, entreposage et conservation des produits : 55 %). — et pour les constructions (82 %).

Cette proportion est normale, compte tenu de la majoration des prix survenue depuis l'époque où ont été établies les évaluations servant de base au Plan Décennal, pour les programmes médical et instruction des indigènes.

En ce qui concerne le développement de l'énergie hydroélectrique dans la Colonie, le Plan Décennal avait prévu une somme de 1.144 millions. Un crédit de 500 millions a été inscrit au Budget extraordinaire de 1950 auquel s'ajoutent des participations privées dans les sociétés « Forces » créées au à créer. Le désir de favoriser l'industrialisation de la Colonie et de permettre la mécanisation nécessaire à l'économie de la main-d'œuvre indigène justifie ce départ rapide dans ce secteur.

En ce qui concerne tous ces secteurs, il est en pratique très malaisé de déterminer, dans l'augmentation du coût des réalisations par rapport aux estimations initiales, la part due à l'augmentation des prix et salaires et celle qui résulterait du caractère forcément approximatif des évaluations du Plan Décennal.

D'autre part, l'absence d'une comptabilité industrielle ne permet pas de juger avec précision l'intervention des différents facteurs de production dans le coût des réalisations, ni, en conséquence, de déterminer un coefficient moyen de majoration.

B. — *Les rubriques annuelles des Budgets extraordinaires 1950 et 1951 font l'objet du tableau II annexé au*

dit verslag gevoegde tabel II. Zij vertegenwoordigen een aanzienlijk percentage van de in het Tienjarenplan voorziene sommen. Aldus hoofdzakelijk voor de weerkunde — waar het Plan van nu af reeds voorbijgestreefd is —, en voor de geologie en de hydrologie. Wat betreft de voor de kolonisatie bestemde kredieten, zal men zich herinneren dat zij in 1950 een bedrag van 200 miljoen omvatten, bestemd om de werkingsmiddelen van de Maatschappij voor Krediet aan het Kolonaat te vermeerderen, en met de toegekennung waarvan dient rekening gehouden om het belang van de cijfers vermeld op tabel II juist te waarderen (bl. 11).

2. — De begrotingen der Parastatale inrichtingen.

Om een volledig overzicht te geven over de in het raam van de tenuitvoerlegging van het Tienjarenplan gedane krachtsinspanning moet tevens de nadruk worden gelegd op het feit, dat de *buitengewone begrotingen der parastatale inrichtingen* soms, dit vanaf 1949, bedragen omvatten welke voor de tenuitvoerlegging van het Tienjarenplan zijn besteed. Dit tengevolge van het feit dat voor sommige gevallen in het Plan programma's werden opgenomen welke, wegens hun hoogdringendheid, reeds tot kredietaanvragen aanleiding hadden gegeven. Dit is o. m. het geval voor de sectoren gedekt door de Regideso en door de Otraco.

De Buitengewone Begrotingen van de Regideso voor 1949, voor 1950 en voor 1951 bedragen gezamenlijk 750 miljoen : indien men van deze som de aanvullende kredieten en de kredietoverdrachten aftrekt welke op voorstaande dienstjaren betrekking hebben, en indien men rekening houdt met de verhoging van de kostprijs van de verwezenlijkingen welke zich sedert 1948 heeft voorgedaan, lijkt dit cijfer normaal in verband met het door het Plan aan de Regideso opgedragen doel voor het tienjarig tijdvak 1949-59, zijnde 1.616 miljoen. Nochtans schijnen de begrotingen van de Regideso een zeer groot belang te hechten aan de electriciteitsvoorziening en nog meer in 't bijzonder de watervoorziening der grote centra, terwijl tweederangscentra verwaarloosd worden. Dit kan ongetwijfeld worden uitgelegd door de moeilijkheden verbonden aan de uitvoering van werken in moeilijk toeganekijke streken, doch men zal nochtans moeten voorkomen dat het Congolees binnenland zou worden verwaarloosd ten gunste van de meer bevolkte steden, gevaar waaraan men zich blootstelt door de werken zoals thans voort te zetten.

Daar de buitengewone begroting van de Otraco voor 1951 nog niet werd ingediend, kan de ontleding slechts slaan op de buitengewone begrotingen voor 1949 en 1950. Laatstbedoelde bevatten een bedrag van 1.768 miljoen voor het verwerkelijken van doelstellingen van het Plan, zegge 56 % van het tienjaren programma, dat aan de Otraco werd opgedragen. Zulke hoge verhouding is uit te leggen door redenen van voorzichtigheid, en vertolkt de wil, om opnieuw, op het gebied van het vervoer, een veiligheidsmarge in te voeren welke onontbeerlijk is gebleken bij de recente opstoppingen te Matadi en te Leopoldstad. De begrotingen van de Otraco voor 1949 en 1950 bevatten bovendien verschillende posten, waarvan het totaal 1.373 miljoen bedraagt, voor verwezenlijkingen welke buiten het Tienjarenplan vallen. Het bleek immers, dat het Tienjarenplan, — wat de Otraco betreft — bepaalde leemten vertoonde, onder meer in verband met de aangroei van het park van het rollend materieel en de oprichting van werven voor montage en herstelling te Leo. Bedoelde verwezenlijkingen maken o. m. het voorwerp uit van het nieuw tienjaren programma, dat thans door de Otraco wordt uitgewerkt.

présent rapport. Elles représentent un pourcentage important des sommes prévues au Plan Décennal. Il en est particulièrement ainsi pour la météorologie, — où le Plan est dès à présent dépassé —, la géologie et l'hydrologie. Quant aux crédits destinés à la Colonisation l'on se rappellera qu'ils comprenaient en 1950 une somme de 200 millions destinée à augmenter les moyens d'action de la Société de Crédit au Colonat et de l'octroi de laquelle il y a lieu de tenir compte pour apprécier exactement l'importance des chiffres repris au tableau II (p. 11).

2. — Les budgets des Parastataux.

Pour donner un aperçu complet de l'effort réalisé dans le cadre de l'exécution du Plan Décennal, il faut également souligner que les *Budgets extraordinaires des Parastataux* comprennent parfois, et dès 1949, des sommes consacrées à l'exécution du Plan Décennal. Ceci provient du fait que le Plan a, dans certains cas, englobé des programmes qui à cause de leur urgence avaient déjà fait l'objet de certaines demandes de crédits. Il en est ainsi notamment pour les secteurs couverts par la Regideso et l'Otraco.

Les Budgets extraordinaires de 1949, de 1950 et de 1951 de la Regideso s'élèvent au total à un montant de 750 millions : si l'on défalque de cette somme les suppléments et reports de crédits se rapportant à des programmes antérieurs, et si l'on tient compte de la majoration du coût des réalisations survenue depuis 1948, ce chiffre paraît normal comparé à l'objectif fixé par le Plan à la Regideso pour la décennie 1949-59, à savoir 1.616 millions. Toutefois, les budgets de la Regideso paraissent attacher une importance très grande en ce qui concerne l'alimentation en électricité et plus particulièrement en eau, aux grands centres, tandis que les centres secondaires sont négligés. Ce fait peut s'expliquer sans doute par la difficulté des travaux dans les régions d'accès malaisé, mais il faudrait cependant éviter que l'intérieur du Congo, soit sacrifié au profit des villes plus peuplées, ce qui semble être le danger auquel on s'exposerait en poursuivant les travaux sur le mode actuel.

Le Budget extraordinaire de l'Otraco pour 1951 n'ayant pas encore été déposé, l'analyse ne peut porter que sur les budgets extraordinaires de 1949 et 1950. Ceux-ci comprennent un montant de 1.768 millions destiné à la réalisation d'objectifs du Plan, soit 56 % du programme décennal imparti à l'Otraco. Une proportion aussi élevée s'explique par un souci de prudence et traduit le désir de reconstituer, dans le domaine des transports, une marge de sécurité dont les récents embûches à Matadi et à Léopoldville ont prouvé le caractère indispensable. Les Budgets de 1949 et 1950 de l'Otraco comprennent, en outre, différents postes dont le montant total atteint 1.373 millions et qui représentent des réalisations hors Plan Décennal. Il est apparu, en effet, que le Plan Décennal présentait — en ce qui concerne l'Otraco — certaines lacunes notamment en ce qui concerne l'accroissement du parc du matériel roulant et la création d'un chantier de repontage et de réparations à Léo. Ces réalisations sont, entre autres, l'objet du nouveau programme décennal actuellement élaboré par l'Otraco.

HOOFDSTUK II.

AANWENDING DER KREDIETEN.

Het aanwendungstempo van de begrotingskredieten van de Kolonie bleef vrij traag tot in het begin van 1951, o. m., omdat de laattijdige goedkeuring van de Buitengewone Begroting voor 1950 het slechts mogelijk maakte, werken aan te vatten waarvan de dringendheid toeliet toe-vlucht te nemen tot kredietopeningen, hetzij bij Koninklijk besluit, hetzij bij ordonnantie van de Gouverneur-generaal. Anderzijds, valt een zekere aanvankelijke traagheid te verontschuldigen en te verklaren door de moeilijkheden waarmede de aanwerving van personeel gepaard ging, alsmede door de grote omvang van de voorafgaande studiën, waarover uw verslaggever verder meer uitweidt. De op 30 Juni 1951 vastgelegde uitgaven betreffende het tweede gedeelte van de Buitengewone Begroting van de Kolonie voor 1950 en 1951, deel dat verband houdt met het Tienjarenplan, bedroegen 2.037 miljoen, waarvan 1.373 miljoen vastgelegd waren sedert 1 Januari 1951. Dit bedrag wordt als volgt ingedeeld onder de verschillende artikelen van de Buitengewone Begroting :

CHAPITRE II.

UTILISATION DES CREDITS.

Le rythme d'utilisation des crédits budgétaires de la Colonie est resté assez lent jusqu'au début de 1951, en raison notamment du fait que le vote tardif du Budget extraordinaire de 1950 n'a permis d'entreprendre que les travaux dont l'urgence justifiait l'ouverture de crédits soit par arrêté royal, soit par ordonnance du Gouverneur Général. D'autre part, les difficultés de recrutement du personnel qualifié et l'importance des études préalables sur lesquelles votre rapporteur reviendra, excusent et expliquent une certaine lenteur au départ. Aussi au 30 juin 1951, les engagements de dépenses sur la seconde partie des Budgets extraordinaires de 1950 et 1951 de la Colonie, partie qui se rapporte au Plan Décennal, atteignaient 2 milliards 37 millions, dont 1.373 millions avaient été engagés depuis le 1er janvier 1951. Cette somme se détaille comme suit entre les différents articles du Budget extraordinaire :

Artikelen van de Begroting Articles budgétaires	Rubrieken Rubriques	Voorziene kredieten (in miljoenen) Crédits prévus (en millions)	Uitgaven aangewend op 30 Juni 1951 (in miljoenen) Dépenses engagées au 30 juin 1951 (in millions)
11	Vervoer per spoor	25,3	—
12	Transports par rail.	2.116,9	297,2
13	Vervoer per as	778,9	79
14	Transports par route.	744,5	97,3
15	Vervoer te water	1.935,6	770
16	Transports par eau.	137	—
17	Vervoer in de lucht	39,3	3
17bis	Transports par air.	18,3	9,8
18	Stedebouw en bouwen	42,3	24,9
19	Urbanisme et constructions.	98,9	35,3
19bis	Silo's en opslagplaatsen	24	9
20	Silos et entrepôts.	500	42
20bis	Cartographie en geodesie	516,4	96
21	Cartographie et géodésie.	644,2	119,6
22	Geologie en hydrologie	802,3	120,4
22bis	Géologie et hydrologie.	200	199
23	Diensten der inlandse wijken	143,5	41
24	Offices des cités indigènes.	21,4	8,2
25	Productie en distributie van electriciteit	29,1	8,4
26	Production et distribution d'électricité.	66,2	11,6
27	Regie der water- en electriciteitsverdeling	16,2	0,1
28	Régie des eaux et d'électricité.	155,8	61,8
TOTAAL — TOTAL		9.056,—	2.037,—
waarvan B. B. 50 — dont B. E. 50		7.136	1.919
waarvan B. B. 51 — dont B. E. 51		1.920	118

HOOFDSTUK III.

MIDDELEN TOT TENUITVOERLEGGING.

a) Schatkist.

Tot nog toe is de financiering van het Tienjarenplan ruim verzekerd. Buiten de uitgifte van Schatkistbons, werden in België twee leningen uitgeschreven die onderscheidenlijk 1.000 en 1.327 miljoen frank hebben opgebracht. Er werd eveneens een lening uitgeschreven in Zwitserland, waarvan de opbrengst 696 miljoen Belgische frank bedroeg. De eerste twee zijn aflosbaar op 10 jaar, de derde op 20 jaar: zij werden alle drie uitgeschreven tegen een rentevoet van 4 %. Bovendien heeft het Amerikaans Bestuur voor Economische Samenwerking (Marshall-Plan) aan de Kolonie leningen toegestaan die — tot op 30 Juni jl. — 209 miljoen bedroegen en waarvan de rentevoet schommelt tussen $2\frac{1}{2}$ en $3\frac{1}{4}\%$. Ten slotte, zal de Internationale Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling, krachtens een contract dat in September jl. werd ondertekend, aan de Kolonie een som van 40 miljoen dollar lenen, af te lossen op 20 jaar, van het vijfde jaar af, tegen een rentevoet van $4\frac{1}{2}\%$. België, dat van dat Organisme een bedrag van 30 miljoen dollar zal ontvangen, heeft bovendien de verbintenis aangegaan het Tienjarenplan tot het verschuldigde bedrag in Belgische frank te financieren, wanneer nodig.

Alhoewel het opsporen van de te investeren kapitalen tot dusver geen moeilijkheden heeft opgeleverd, moet men rekening houden met het feit dat de dienst van die kapitalen voor de G. B. tijdens de eerstkomende jaren een zware last zal uitmaken. Van 1950 tot 1951 zijn de bedragen bestemd voor de interessen en delgingen van de Openbare Schuld reeds met 121 miljoen gestegen. Voegt men bij die post de vermeerderingen van uitgaven welke zullen voortvloeien uit het extra-personnel dat in de G. B. werd opgenomen met het oog op de tenuitvoerlegging van het Plan, dan blijkt het wel van overwegend belang niet af te wijken van een uiterst voorzichtige politiek op gebied van vermeerdering der gewone uitgaven. De belastingen en douaneontvangsten zijn thans opgedreven door de hoogconjunctuur, en het zou gevaarlijk zijn de uitgaven aan dat peil aan te passen. Er dient dus voortgegaan met voor de volgende jaren belangrijke dotaties op het Egalisatiefonds der Begrotingen te voorzien. Daarom werden kredieten, respectievelijk van 300 en 575 miljoen, uitgetrokken op de Gewone Begrotingen voor 1950 en voor 1951 tot versterking van het Bijzonder Egalisatiefonds der Begrotingen.

b) Aanwerving van het voor de tenuitvoerlegging van het Plan bevoegd Europees personeel.

Vergeleken bij deze van 1949 vertoonde de getalsterkte van het Europees personeel in de Kolonie een verhoging van 550 eenheden, in 1950. Van 1950 tot 1951 bedroeg de nieuwe aangroei ongeveer 600 eenheden. Van het standpunt der aanwerving gezien, moet de te leveren krachtdinspanning des te aanzienlijker zijn, daar de in de begrotingen vastgestelde kaders in de loop der vorige jaren niet bereikt waren geworden en er dus een grote achterstand diende ingehaald. De moeilijkheden bleken bijzonder zwaar te zijn in sommige sectoren, zoals deze van de burgerlijke ingenieurs, de landbouwingenieurs en van de burgerlijke conducteurs. Tijdens de laatste maanden van 1950 werd een propagandacampagne ondernomen door rechtstreeks contact met de inrichtingen voor hoger onderwijs en de Belgische verenigingen, alsook door middel van

CHAPITRE III.

MOYENS D'EXECUTION.

a) Trésorerie.

Jusqu'à présent le financement du Plan Décennal est largement assuré. Outre l'émission de Bons du Trésor, deux emprunts ont été émis en Belgique, qui ont rapporté respectivement 1.000 et 1.327 millions de francs. Il y eut également un emprunt en Suisse dont le produit s'est élevé à 696 millions de francs belges. Les deux premiers sont amortissables en 10 ans, le troisième en 20 ans : tous les trois ont été lancés à un taux d'intérêt de 4 %. De plus, l'Administration américaine de Coopération Économique (Plan Marshall) a consenti à la Colonie des prêts qui se sont élevés — jusqu'au 30 juin dernier — à 209 millions et dont le taux d'intérêt varie entre $2\frac{1}{2}$ et $3\frac{1}{4}\%$. Enfin, en vertu d'un contrat signé en septembre dernier, la Banque Internationale pour la Reconstruction et le Développement prêtera à la Colonie une somme de 40 millions de dollars amortissable en 20 ans à partir de la cinquième année, à un taux d'intérêt de $4\frac{1}{2}\%$. La Belgique — qui recevra de cet Organisme un montant de 30 millions de dollars — s'est, en outre, engagée à financer à due concurrence et en francs belges le Plan Décennal lorsque besoin en sera.

Si la recherche des capitaux à investir n'a pas, jusqu'ici, présenté de difficultés, il faut tenir compte de ce que le service de ces capitaux constituera pour le B. O. au cours des prochaines années une charge importante. De 1950 à 1951, les montants consacrés aux intérêts et amortissements de la Dette publique se sont accrus déjà de 121 millions. Si l'on ajoute à ce poste les accroissements de dépenses qui résulteront du personnel supplémentaire inscrit au B. O. en vue de l'exécution du Plan, il apparaît essentiel de ne pas se départir d'une politique d'extrême prudence dans l'augmentation des dépenses ordinaires. Les recettes fiscales et douanières sont actuellement gonflées par la haute conjoncture et il serait dangereux d'adapter les dépenses à ce niveau. Il faudra donc continuer à prévoir pour les prochaines années des dotations importantes au Fonds d'Egalisation des Budgets. C'est pourquoi des crédits de 300 et 575 millions ont été inscrits respectivement aux Budgets ordinaires de 1950 et de 1951 afin d'accroître le Fonds Spécial d'Egalisation des Budgets.

b) Recrutement de personnel européen qualifié pour l'exécution du Plan.

Comparés à ceux de 1949, les effectifs du personnel européen de la Colonie marquaient une augmentation de 550 unités en 1950. De 1950 à 1951, l'accroissement nouveau est d'environ 600 unités. Du point de vue recrutement, l'effort à fournir était d'autant plus considérable que les cadres fixés par les Budgets n'avaient pas été atteints au cours des années antérieures et qu'il y avait donc un important arriéré à combler. Les difficultés apparaissaient particulièrement grandes dans certains secteurs tels ceux des ingénieurs civils, des ingénieurs agronomes et des conducteurs civils. Durant les derniers mois de 1950, une campagne de propagande fut entreprise, à la fois par des contacts directs avec les établissements d'enseignements supérieur et les associations belges, et par voie d'annonces dans la presse. Au cours du premier semestre de 1951, 636 agents

aankondigingen in de pers. In de loop van het eerste halfjaar 1951, scheepden 636 beambten in naar Afrika, terwijl het totaal der vertrekken 740 eenheden bereikte voor 1950, 607 voor 1949, en 455 voor 1948. Thans zijn de in de begroting voorziene kaders, in hun geheel, aangevuld, behalve voor sommige functies, zoals bijvoorbeeld, die van burgerlijke conducteurs waarvan wij in België een blijvend gebrek lijken te moeten betreuren.

De vertraging bij de aanwerving van geschoold personeel was een der redenen van het trage op gang brengen van het Tienjarenplan. Het volstaat daarbij niet de dienstnemingen te verzekeren : het nieuw personeel, eens dat het ter plaatse is, moet de nodige aanpassing bekomen aan de arbeidsvooraarden en aan het klimaat van de Kolonie eer het in staat is een werkelijk rendement te leveren.

Ten einde echter de uitvoering van de voorafgaande studiën voor de grote burgerbouwkundige werken van het Plan te kunnen bespoedigen werd een beroep gedaan op de technische medewerking van particuliere instellingen en personen : een Studiebureau is bezig met het opstellen van de aanbestedingsvooraarden van een uitgebreid wegennet en een ander, der voorwaarden tot het aanleggen van een vliegveld, terwijl twee architecten belast werden met het opmaken van de plannen van twee nieuwe ziekenhuizen voor inlanders. Men kan zeggen dat het beroep op het particulier initiatief tot nog toe al te zeer beperkt is gebleven. Afgezien van de wervingsmoeilijkheden lijkt het niet wenselijk, de administratieve kaders van personeel te voorzien in overeenstemming met de omvang van studiën en werken welke thans onbetwistbaar aanzienlijk is, maar die, wanneer de omstandigheden het mochten vergen, ingekrimpt zou moeten kunnen worden. Een uitgebreide samenwerking tussen de Studiebureau's en de particuliere bouwondernemingen, welche over zeer bevoegd technisch personeel beschikken, zou in dit opzicht de maximale soepelheid waarborgen. Het bestuur zou zich derhalve meer en meer moeten beperken tot op- en toezichtstaken, en zich niet verder inlaten met breedvoerige studiën, noch met uitvoeringswerken, ten zij in de gevallen waar de ter zake gespecialiseerde particuliere instellingen klaarblijkelijk in gebreke blijven.

c) Inheemse arbeidskrachten.

Veel meer dan in de sector van de beleggingskapitalen, zal wellicht in de toekomst de sector van de inheemse arbeidskrachten de werkelijke rem vormen voor de bespoedigde uitvoering van het Tienjarenplan. Ten einde de door het lage peil der lonen veroorzaakte verspilling van de inheemse arbeidskrachten te voorkomen, en de mechanisatie en de rationalisatie van de arbeid aan te moedigen, heeft de Minister van Koloniën de grondslagen gelegd van een politiek van geleidelijke opvoering van de lonen. Ten einde anderzijds het voorbeeld te geven heeft de Kolonie, in het kader van de diensten in Afrika, een Sectie Productiviteit ingesteld, waarvan het uit ingenieurs samengesteld personeel opgeleid zal worden door een in zake arbeidsrationalisatie gespecialiseerd Studiebureau, dat sinds meer dan 15 jaren bij de grote mijnmaatschappijen in Afrika werkzaam is. De Kolonie heeft een contract gesloten, ten einde de diensten van twee ingenieurs uit bedoeld Bureau te bekomen voor een duur van twee jaar.

Aldus komt de bezorgdheid tot uiting van het Bestuur voor Afrika om de inheemse arbeidskrachten te sparen, waarvan gezaghebbende stemmen onlangs nog hebben gezegd aan welke gevaren zij zijn blootgesteld, en waarvan de heer Wigny in de Inleiding van het Tienjarenplan reeds onderstreepte, welke angstwekkende hypothese zij voor zijne verwzenlijking zou kunnen zijn.

furent embarqués pour l'Afrique, alors que le total des départs avait atteint 740 unités pour l'année 1950, 607 pour 1949 et 455 pour 1948. Actuellement, les cadres budgétaires sont, dans l'ensemble comblés, sauf pour certaines fonctions, telle par exemple celle des conducteurs civils dont il semble que nous devions déplorer en Belgique une pénurie chronique.

Le retard dans le recrutement du personnel qualifié fut l'une des raisons de la lente mise en marche du Plan Décennal. Encore n'est-il pas suffisant d'assurer les départs : le personnel nouveau, une fois sur place, doit recevoir l'indispensable adaptation aux conditions de travail et au climat de la Colonie avant d'être à même de fournir un rendement effectif.

Afin de pouvoir hâter néanmoins l'exécution des études préalables aux grands travaux de génie civil du Plan, il a été fait appel à l'aide technique d'organismes et de personnalités privés : un Bureau d'Etudes s'occupe d'établir le cahier des charges d'une grande liaison routière et un autre de celui d'une plaine d'aviation, tandis que deux architectes ont été chargés de rédiger les plans de deux nouveaux hôpitaux pour indigènes. On peut dire que le recours à l'initiative privée est resté cependant jusqu'à présent trop limité. Indépendamment des difficultés de recrutement, il n'est pas souhaitable d'étoffer les cadres administratifs en fonction d'un volume d'études et de travaux sans doute considérable pour l'instant mais qui devrait pouvoir être réduit si les circonstances l'exigeaient. La collaboration étendue des Bureaux d'Etudes et des entreprises de constructions privées qui possèdent du personnel hautement qualifié donnerait à cet égard un maximum de souplesse. L'administration devrait, en conséquence, se limiter de plus en plus aux tâches de surveillance et de contrôle et ne se charger des études détaillées et des travaux d'exécution que dans les cas de défaillance manifeste des organismes privés spécialisés en la matière.

c) Main-d'œuvre indigène.

C'est dans le secteur de la main-d'œuvre indigène qu'apparaîtra probablement à l'avenir le frein réel à l'accélération de l'exécution du Plan Décennal, beaucoup plus que dans le secteur des capitaux d'investissement. Pour éviter le gaspillage de la main-d'œuvre indigène provoqué par le bas niveau des salaires, et pousser à la mécanisation et à la rationalisation du travail, le Ministre des Colonies a fixé les bases d'une politique d'élévation des salaires par paliers successifs. D'autre part, désirant payer d'exemple, la Colonie a institué dans le cadre de l'Administration d'Afrique une Section de la Productivité dont le personnel, composé d'ingénieurs, sera formé par un Bureau d'Etudes spécialisé en matière de rationalisation du travail et qui opère en Afrique auprès des grands sociétés minières depuis plus de 15 ans. La Colonie s'est assurée par contrat les services de deux ingénieurs de ce Bureau pour une durée de deux ans.

Ainsi apparaît le souci de l'Administration d'Afrique d'épargner la main-d'œuvre indigène, dont des voix autorisées ont dit récemment encore quels dangers elle courrait, et dont dans la préface du Plan Décennal M. Wigny soulignait déjà quelle angoissante hypothèque elle aurait pu constituer pour la réalisation de celui-ci.

HOOFDSTUK IV.

UITVOERING VAN DE PROGRAMMA'S.

1. — Vervoer.

Zoals hoger werd aangestipt, is de verwezenlijking van de vervoerprogramma's van het Tienjarenplan bijzonder belangwekkend, daar de Kolonie sedert verschillende jaren een snelle economische ontwikkeling doormaakt.

De Otraco heeft de uitvoering aangevat van de doelstellingen, welke haar reeds in 1949 werden toegewezen : alhoewel de kredieten die in 1949 en 1950 aan bedoelde instelling werden toegekend, bijna volledig werden opgebruikt, zijn nochtans vrij lange termijnen vereist voor de aflevering van het bestelde materieel. Zulks kan tot 3 jaar duren voor de sleepboten, tot 2 jaar voor de barges en tot één jaar voor het rollend materieel.

Wat de in het Tienjarenplan voorzien havenbouwwerken betreft, deze werden te Leopoldstad zeer snel doorgevoerd : een 270 meter lange nieuwe kade, die in November 1950 werd voltooid, is thans in bedrijf genomen. Te Matadi is het grondwerk voor het bouwen van een nieuwe kademuur haast voltooid. Te Boma, is het boorwerk aan de gang. Andere uitbreidingswerken werden aangevat te Stanleystad, Banana en in sommige andere hulphavens.

In de wegensector werd het aanleggen van twee baanvakken tot nog toe opgedragen aan particuliere ondernemingen : het gaat enerzijds over de dwarswegen Boma-Tshela, en anderzijds om het eerste vak van de weg Leopoldstad-Kenge, dat bestemd is om de hoofdstad met het nieuwe vliegveld aan de N'Djili te verbinden. Menig ander vak maakt thans het voorwerp uit van omstandige bestuderingen, en sommige vakken zullen in de aanstaande maanden ter uitvoering worden opgedragen aan particuliere bedrijven. Juist omdat de wegensector de langdurigste voorafgaande studiën vergt, zou een uitbreiding van dat beroep op het particulier initiatief het grootste nut opleveren.

De mechanisatie van het onderhoud van het wegennet dat thans veel arbeidskrachten in beslag neemt, houdt de ganse aandacht van het Bestuur gaande. De bestellingen van het materieel bestemd om de eerste 80 gemechaniseerde onderhoudswerven uit te rusten zullen eerlang gedaan worden, en in de streek van Leopoldstad werd zo pas een leerwerk geopend voor het personeel dat er zal aangewend worden.

De inrichting van de bestaande vliegvelden of het aanleggen van nieuwe vliegvelden te Leopoldstad, Elisabethstad en Stanleystad staat op het punt het stadium van de voorafgaande studiën te verlaten. De aanbesteding van een eerste reeks werken op het nieuwe vliegveld van de N'Djili, dat Leopoldstad zal bedienen, is aan de gang.

De studie van de spoorverbinding tussen de netten van Beneden Congo-Katanga en van de Spoorweg van Leopoldstad wordt thans voortgezet door toedoen van de betrokken Maatschappijen.

2. — Electriciteit.

De Electriciteitssyndicaten die werden opgericht met het oog op de exploitatie van de rijkdommen der Kolonie aan hydroëlectrische energie hebben tot dusver twee Maatschappijen in het leven geroepen waarin de Kolonie de meerderheid der belangen bezit. De werken werden aangevat te Zongo, in de streek van Leopoldstad, en er werd een aanbesteding uitgeschreven voor het bouwen van een stuwdam te Tshopo, bij Stanleystad.

CHAPITRE IV.

EXECUTION DES PROGRAMMES.

1. — Transports.

Ainsi que la remarque en a été faite plus haut, la réalisation des programmes de transports du Plan Décennal présente un intérêt particulier étant donné le développement économique rapide que connaît la Colonie depuis plusieurs années.

L'Otraco a commencé à exécuter les programmes qui lui avaient été impartis dès 1949 : cependant, bien que les crédits accordés à cet Organisme en 1949 et 1950 soient presqu'entièrement engagés, la livraison du matériel commandé requiert des délais trop longs. Ceux-ci sont de l'ordre de 3 ans pour les remorqueurs, de 2 ans pour les barges et d'un an pour le matériel roulant.

Pour ce qui est des constructions portuaires que prévoyait le Plan Décennal, elles ont été très rapidement exécutées à Léopoldville : un nouveau quai de 270 mètres de long, terminé en novembre 1950, est actuellement mis en service. A Matadi, les travaux de terrassement, préparatoires à la construction d'un nouveau mur de quai, sont en voie d'achèvement. A Boma, des travaux de forage et de sondage sont en cours. D'autres travaux d'extension ont été entrepris à Stanleyville, Banane et dans certains autres ports secondaires.

Dans le secteur routier, la construction de deux tronçons a été jusqu'à présent confiée à l'entreprise privée : il s'agit, d'une part, de la route Boma-Tshela et, d'autre part, du premier tronçon de la route Léopoldville-Kenge, destiné à relier la capitale au nouveau aérodrome de la N'Djili. Plusieurs autres tronçons font actuellement l'objet d'études détaillées et certains d'entre eux seront confiés, dans les prochains mois, pour exécution, à des entreprises privées. C'est dans le secteur routier que la durée des études préliminaires apparaît la plus longue et c'est là qu'en conséquence une extension du recours à l'initiative privée présenterait la plus grande utilité.

La mécanisation de l'entretien du réseau routier, qui actuellement absorbe une main-d'œuvre considérable, a retenu toute l'attention de l'Administration. Les commandes du matériel destiné à équiper les 80 premiers chantiers mécanisés d'entretien seront passées incessamment et un chantier d'écolage pour le personnel qui y sera affecté vient d'être ouvert dans la région de Léopoldville.

L'aménagement des plaines d'aviation existantes ou la construction de nouvelles plaines à Léopoldville, Elisabethville et Stanleyville est sur le point de dépasser le stade des études préalables. L'adjudication d'une première tranche des travaux de la nouvelle plaine de la N'Djili, qui desservira Léopoldville, est en cours.

L'étude du tracé de la liaison ferroviaire entre les réseaux du B. C. K. et du C. F. L. se poursuit actuellement par les soins des Compagnies intéressées.

2. — Electricité.

Les Syndicats d'Electricité, créés en vue de l'exploitation des richesses de la Colonie en énergie hydroélectrique, ont donné jusqu'ici naissance à deux Sociétés dans lesquelles la Colonie possède la majorité des intérêts. Les travaux ont débuté à Zongo, dans la région de Léopoldville et une adjudication pour la construction d'un barrage sur la Tshopo, à proximité de Stanleyville, a été lancée.

3. — Inlandersonderwijs.

De eerste reeks van het Tienjarenplan voor het bouwen van scholen voor inlanders wordt thans verwezenlijkt in samenwerking met de missies. Het gebrek aan geschoold personeel en aan bouwmateriaal hebben aanleiding gegeven tot zekere vertragingen die thans worden ingehaald. Ten einde het bouwen van de lokalen te bespoedigen, heeft het Bestuur van de Kolonie besloten — in den beginne — gebruik te maken van metalen bouwmateriaal.

4. — Geneeskundig programma.

De uitvoering van het geneeskundig programma werd aanvankelijk vertraagd door moeilijkheden van dezelfde aard als die waarop men in zake onderwijs is gestuit. Sedert enkele maanden werden technici van de Dienst der Openbare Werken gedetacheerd om zich alleen met de geneeskundige gebouwen in de plattelandsgebieden bezig te houden.

5. — Woonvertrekken en bestuursgebouwen.

Het bouwen van woonvertrekken voor de Europese ambtenaars werd ijverig doorgevoerd om een onderkomen te bezorgen aan het bijkomend personeel dat door de Kolonie werd aangeworven en waarvan de huisvestingsvooraarden veelal zeer gebrekkig zijn.

Wat het bouwen van woningen voor inlanders betreft, was een belangrijk programma in het Tienjarenplan voorzien — benevens de huisvesting, door de Kolonie, van haar personeel — voor de aanbouw van 20.000 huizen te Leopoldstad en van 20.000 huizen binnenslands. De uitvoering van bedoeld programma werd opgedragen aan inrichtingen, welke daartoe speciaal werden in het leven geroepen onder de benaming « Diensten voor de Inlanderswijken ». De Dienst voor de Leopoldstadswijk, die het eerst werd opgericht, beoogde het bouwen van 1.200 huizen in de nieuwe Renkin-wijk. Tot nu toe is het tempo van de werken niet erg vlug geweest, alhoewel de huidige huisvestingsvooraarden in de inlanderswijk te Leopoldstad spoedeisende oplossingen vereisen.

Het gebouw voor de administratieve diensten van het Gouvernement-Generaal te Leopoldstad is thans haast voltooid : de eerste vleugels zijn reeds bezet door sommige diensten. Het bouwen van de provinciekantoren te Lulubourg zal onverwijd worden aangevat. De plannen voor het nieuwe ambtsgebouw van de Gouverneur-Generaal te Leopoldstad hebben het voorwerp uitgemaakt van een wedstrijd onder particuliere architecten.

6. — Aanleggen van silo's en entrepôts.

Een magazijn voor het bewaren van de producten werd gebouwd te Mweka (Kasai). Het bouwen van entrepôts te Elisabethstad en te Stanleystad is in studie genomen. De keuze van een aanlegplaats voor de silo's te Leopoldstad heeft aanleiding gegeven tot sommige moeilijkheden waarvan de oplossing nabij is.

7. — Uitvoering van het programma van landkaartopnemingen.

Er werd beslist, dat de helft van de opnemingscapaciteit van het Aardrijkskundig Instituut van Belgisch-Congo zou bestemd zijn voor de Kolonie, en de andere helft voor de particuliere ondernemingen. In de loop van het eerste semester kon een totale oppervlakte van 30.000 vierkante kilometer opgenomen worden.

3. — Instruction des indigènes.

La première tranche du programme décennal de construction d'écoles pour indigènes est en voie de réalisation avec la collaboration des Missions. La pénurie de personnel qualifié et de matériaux de construction a provoqué certains retards qui, actuellement, sont en voie d'être rattrapés. En vue d'accélérer la construction des locaux, l'Administration de la Colonie a décidé de faire usage — au début — de constructions métalliques.

4. — Programme médical.

L'exécution du programme médical a été retardée dans ses débuts par des difficultés analogues à celles qui ont été rencontrées dans le domaine de l'enseignement. Depuis quelques mois, des techniciens ont été détachés du Service des Travaux publics pour s'occuper uniquement des constructions médicales en zones rurales.

5. — Logements et constructions administratives.

La construction de logements destinés aux fonctionnaires européens a été menée activement en vue d'abriter le personnel supplémentaire recruté par la Colonie et dont les conditions d'habitation sont, dans beaucoup de cas, fort précaires.

En ce qui concerne la construction d'habitations pour indigènes, le Plan Décennal prévoyait — outre le logement de son personnel par la Colonie — un important programme comprenant 20.000 maisons à édifier à Léopoldville et 20.000 dans l'intérieur. L'exécution de ce programme a été confiée à des organismes spécialement créés à cet effet sous la dénomination d'« Office des cités indigènes ». L'Office de la Cité de Léopoldville, le premier créé, s'est fixé pour objectif la construction de 1.200 maisons dans le nouveau quartier Renkin. Les travaux n'ont jusqu'ici pas avancé à un rythme très rapide bien que les conditions actuelles de logement dans la cité indigène de Léopoldville requièrent des solutions urgentes.

Le bâtiment administratif destiné à abriter les services du Gouvernement Général de Léopoldville est actuellement en voie d'achèvement : les premières ailes sont déjà occupées par certains services. La construction d'un bâtiment destiné à loger les bureaux provinciaux de Lulubourg sera entreprise incessamment. Les plans de la nouvelle résidence du Gouverneur Général à Léopoldville ont fait l'objet d'un concours entre des architectes privés.

6. — Construction de silos et d'entrepôts.

Un magasin destiné à la conservation des produits a été construit à Mweka (Kasai). La construction d'entrepôts à Elisabethville et Stanleyville est à l'étude. Le choix d'un emplacement pour les silos de Léopoldville a donné lieu à certaines difficultés qui sont en voie d'être résolues.

7. — Exécution du programme de levés cartographiques.

Il a été décidé que la moitié de la capacité d'établissement de levés de l'Institut Géographique du Congo Belge serait consacrée à la Colonie et l'autre moitié aux entreprises privées. Dans le courant du premier semestre de 1951 une superficie totale de 30.000 kilomètres carrés a pu être levée.

8. — Weerkunde, Radio-omroep, Verreberichtgevingen.

Het bouwen en het uitrusten van het nieuw weerkundig centrum te Binza gaan aangevat worden. Het materieel voor radio-omroep, telephonie en telegraphie, dat werd besteld op de begroting van 1950 en, ten dele, op die van 1951, wordt regelmatig geleverd en ingericht.

9. — Landbouw.

In de Landbouwsector was het gebrek aan geschoold personeel het gevoeligst tot in het midden van het jaar. Thans is de aanwerving « à jour », doch de nieuwe ambtenaren moeten een periode van aanpassing doormaken die des te langer is naarmate dat zij in contact zullen moeten komen met de inlandse bevolking.

Het blijkt dat op volgende punten moet gewezen worden :

— Inrichting van de inlandse boerenstand : in de loop van het jaar 1950 werden 7.000 landbouwers gevestigd in de provincie Kasaï, 4.400 in de Oostprovincie, 1.125 in Katanga en 574 in Kivu. Tijdens het eerste semester van 1951 bedroeg het aantal gevestigde landbouwers voor die verschillende provinciën respectievelijk 22.703, 1.680 en 220.

— Op het gebied van de Kolonisatie, werd zo pas besloten tot het bouwen, door de Kolonie, in Kivu, van twee theefabrieken. Anderzijds, heeft de Kredietmaatschappij voor de Kolonisten haar actiemiddelen verhoogd met een bedrag van tweehonderd miljoen frank.

— De I. N. E. A. C. heeft, tijdens het eerste semester van dit jaar, het bouwen aanbesteed van een belangrijk gebouwencomplex, bestemd tot uitbreiding van het Opzoekingscentrum te Yangambi.

BESLUITEN.

Het eerste toepassingsjaar van het Tienjarenplan toont aan hoezeer dit laatste in zijn geheel aan de verschillende behoeften van de Kolonie beantwoordde.

Het verloop der gebeurtenissen wijkt niet af van hetgeen werd voorzien door de uitwerkers van het Plan, drie jaar geleden, en meer.

Dit betekent echter niet dat de toenmaals voor sommige werken opgestelde voorrangssorde soms niet terug gezien moet genomen worden in verband met de huidige vereisten of dat het niet wenselijk ware over te gaan tot aanpassingen met inachtneming van de bevindingen van dit eerste jaar.

De vraagstukken betreffende het vervoer, bijzonder tussen Leopoldstad en Matadi, zijn aldus verrassend scherp geworden. Aldus nam de aangroei van de inlandse bevolking der grote centra steeds toe, en de vooruitzichten, welke nochtans gerechtvaardigd schenen, werden overtroffen. Aldus ook laat het voorbestaan van de conjunctuur, welke de bedrijvigheid van de Kolonie blijft kenmerken, het gebrek aan technisch-geschoold inlandse arbeidskrachten in een onverwachte mate aanvoelen, hetgeen de inrichting van nieuwe vakscholen dringend noodzakelijk maakt.

De in het licht van deze gegevens aan het Plan te brengen aanpassingen zouden, naar onze mening, best kunnen voorgesteld worden bij het indienen van de volgende driejarige begroting (in 1952 voor te stellen voor de jaren 1953 tot 1955).

Deze aanpassingen zullen voorafgaande studies vragen. Ten einde te beletten dat deze de uitvoering zouden vertragen, komt het als wenselijk voor het beroep op de medewerking van Private Studiebureau's te veralgemenen. Hetgeen onder Hoofdstuk III, b), van dit verslag over de aanwerving van het Europees geschoold personeel gezegd wordt, rechtvaardigt dit voorstel.

* * *

8. — Météorologie, Radio-diffusion, Télécommunications.

La construction et l'équipement du nouveau centre météorologique de Binza vont commencer. Le matériel de radio-diffusion, de téléphonie et de télégraphie, commandé sur le Budget de 1950 et en partie sur celui de 1951, est livré et installé régulièrement.

9. — Agriculture.

C'est dans le secteur de l'Agriculture que le manque de personnel qualifié s'est fait le plus sentir jusqu'au milieu de cette année. Actuellement, le recrutement est à jour mais les nouveaux agents doivent subir une période de rodage qui est d'autant plus longue qu'ils sont destinés à entrer en contact fréquent avec la population indigène.

Les points à signaler apparaissent être les suivants :

— Etablissement de paysannats : dans le courant de l'année 1950, 7.000 cultivateurs ont été établis dans la province du Kasaï, 4.400 dans la province Orientale, 1.125 dans le Katanga et 574 dans le Kivu. Au cours du premier semestre de 1951, le nombre de cultivateurs établis a été respectivement pour ces différentes provinces de 22.703, 1.680 et 220.

— Dans le domaine de la Colonisation, la construction, par la Colonie, dans le Kivu de deux usines à thé vient d'être décidée. D'autre part, la Société de Crédit au Colonat a augmenté à concurrence de deux cents millions de francs ses moyens d'action.

— L'I. N. E. A. C. a mis en adjudication, au cours du premier semestre de cette année, la construction d'un complexe important de bâtiments destinés à l'extension du Centre de Recherches de Yangambi.

CONCLUSIONS.

La première année d'application du Plan Décennal démontre combien celui-ci répondait dans son ensemble aux divers besoins de la Colonie.

L'évolution des circonstances n'a pas infirmé ce qu'avait prévu ceux qui élaborèrent le Plan, il y a trois ans et plus.

Ce qui ne signifie cependant pas que l'ordre de priorité établi alors pour certains travaux ne doive pas être remanié parfois en fonction des nécessités actuelles ou que des mises au point ne semblent pas souhaitables après l'expérience de cette première année.

C'est ainsi que les problèmes relatifs aux transports ont pris une acuité surprenante, spécialement entre Léopoldville et Matadi. Que l'incessant accroissement de la population indigène des grands centres s'est poursuivi au delà des prévisions qui semblaient néanmoins justifiées. Que le maintien de la conjoncture qui continue à caractériser l'activité de la Colonie fait sentir au delà de toute attente le manque de main-d'œuvre indigène techniquement formée rendant urgente l'organisation de nouvelles écoles professionnelles.

Les adaptations à apporter au Plan à la lueur de ces indications pourraient, semble-t-il, être proposées le plus judicieusement à l'occasion de la présentation du prochain budget triennal (à présenter en 1952 pour les années 1953 à 1955).

Ces adaptations nécessiteront des études préalables. Afin d'éviter que celles-ci ne retardent l'exécution il semble souhaitable de généraliser le recours aux Bureaux d'Etudes Privés. Ce qui est dit au Chapitre III, b), du présent rapport du recrutement du personnel européen qualifié justifie cette proposition.

* * *

Anderzijds lieten de eerste aanwijzingen uit de toepassing van het Plan de noodzakelijkheid aanvoelen van een werkelijke samenordening bij de uitvoering : daarom werd zo pas een Commissaris voor het Tienjarenplan benoemd bij het Gouvernement-Generaal.

Laten wij er aan herinneren dat er tot nog toe slechts een Secretariaat voor het Plan bestond, waarvan een afdeling bij het Departement van Koloniën te Brussel en een ander in Afrika bij de Diensten van het Gouvernement-Generaal (zie Parl. Stuk. Kamer, 1950, nr 256, blz. 9).

Bij de benoeming van een Commissaris voor het Tienjarenplan werd eveneens besloten tot de inrichting van Provinciale Bureau's voor het Plan over te gaan welke zyne tenaangelegging zullen vergemakkelijken.

Uw verslaggever brengt dienaangaande in herinnering, dat bij het onderzoek van het Tienjarenplan door uw Commissie, een lid zich ongerust was verklaard omdat hij het Secretariaat van het Plan als een ontoereikend werktoog beschouwde om zyne tenaangelegging na te gaan (zie Parl. Stuk. Kamer, 1950, nr 256, blz. 20, sub. 1, G).

De ondervinding heeft de juistheid van dit vooruitzicht aangetoond, vermits op het huidige ogenblik het Secretariaat van het Plan niet meer alleen belast is met het volgen van de uitvoering en de ontwikkeling van dit uitgebreid programma.

* * *

De vergelijking tussen de werkelijke kosten van de reeds uitgevoerde of nog aan de gang zijnde werken en de prijsramingen, gedaan bij de uitwerking van het Plan, en ook de ramingen van de Buitengewone Begroting voor 1950, vertoont een licht verschil.

Dit verschil tussen de raming en de werkelijke kosten vindt zijn uitleg, niet in een verkeerde schatting bij het uitwerken van de plans en kredieten, maar doodeenvoudig in het feit dat de huidige hoogconjunctuur een prijsverhoging ten gevolge heeft.

Doch gezien deze verhoging gecompenseerd wordt door het feit dat de belastingontvangsten insgelijks meer bedragen dan voorzien was, moet er niet worden gevreesd voor de financiële kant van het Plan, zoals we het trouwens hierboven reeds deden uitschijnen (cfr. Hoofdstuk III, a).

Aldus blijkt uit de ervaring dat de ramingen voor het Tienjarenplan op gebied van financieringsmogelijkheden opvallend voorzichtig en realistisch werden gedaan.

De enige post die speciale waakzaamheid vereist, opdat men later niet zou af te rekenen hebben met overtuigend administratief personeel, is die welke verband houdt met de aanwerving van het Europees personeel dat ten dienste staat van het Plan.

Dit voor het Plan aangewezen personeel is of tijdelijk, of in vast dienstverband.

De bezoldiging van het tijdelijk personeel (335 beambten) wordt uitgetrokken op de buitengewone begroting.

De bezoldiging van het personeel in vast dienstverband (200 beambten) wordt in de gewone begroting opgenomen.

Er dient voor gewaakt dat het vast administratief kader, dat voor het Plan is bestemd, niet meer zou worden uitgebreid. Reeds op de gewone begroting voor 1951 valt een vermindering met 19 eenheden waar te nemen in verhouding tot 1950. Het is nodig in die richting verder te gaan en de kaders en uitgaven van bestendige aard, die voor de uitvoering van het Tienjarenplan aangewend worden, tot het minimum terug te brengen.

* * *

De begroting wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 5.

Dit verslag werd eenparig goedgekeurd.

De Verslaggever,

M. HERMAN.

De Voorzitter,

L. JORIS.

D'autre part, les premières leçons tirées de l'application du Plan ont fait sentir la nécessité d'une coordination effective dans l'exécution : c'est pourquoi un Commissaire au Plan Décennal vient d'être nommé auprès du Gouvernement Général.

Rappelons qu'il n'existe jusqu'ici qu'un Secrétariat du Plan qui comporte une section au Département des Colonies à Bruxelles et une autre en Afrique auprès des Services du Gouvernement Général (cfr. Doc. Parl. Chambre 1950, n° 256, p. 9).

En même temps que la nomination d'un Commissaire au Plan Décennal on a également décidé l'organisation de Bureaux provinciaux du Plan qui permettront de faciliter la mise en œuvre de celui-ci.

Votre rapporteur rappelle à ce sujet que lors de l'examen du Plan Décennal par votre Commission, un membre avait émis la crainte que le Secrétariat du Plan soit un outil insuffisant pour surveiller l'exécution de celui-ci (cfr. Doc. Parl. Chambre 1950, n° 256, p. 20, sub. 1, G).

L'expérience a établi la justesse de cette prévision, puisqu'aujourd'hui le Secrétariat du Plan n'est plus seul chargé de suivre l'exécution et l'évolution de ce vaste programme.

* * *

La comparaison entre le coût effectif des travaux effectués ou en cours, et les prévisions de prix faites lors de l'élaboration du Plan et aussi du budget extraordinaire de 1950, dénote une légère différence.

Cette différence entre les prévisions et le coût réel s'explique, non par une erreur d'appréciation lors de l'élaboration des plans et crédits mais tout naturellement par le fait que la haute conjoncture actuelle entraîne une majoration de prix.

Cette majoration étant cependant compensée par des recettes fiscales également plus élevées que celles qui avaient été prévues, rien ne justifierait l'inquiétude en ce qui concerne l'aspect financier du Plan, ainsi que nous le faisons remarquer d'ailleurs plus haut (cfr. Chap. III, a).

L'expérience démontre ainsi que les évaluations du Plan Décennal furent en matière de possibilités de financement d'une prudence et d'un réalisme remarquables.

Le seul poste auquel il faudra veiller pour éviter de se trouver plus tard devant un personnel administratif en surnombre est celui qui se rapporte au recrutement du personnel européen affecté au Plan.

Le personnel affecté au Plan est ou temporaire ou permanent.

La rémunération du personnel temporaire (335 agents) est inscrite au budget extraordinaire.

La rémunération du personnel permanent (200 agents) est inscrite au budget ordinaire.

Il faudra veiller à ce que les cadres administratifs permanents affectés au Plan ne soient plus augmentés. Déjà au budget ordinaire de 1951 l'on remarque une diminution de 19 unités par rapport à 1950. Il faut aller plus loin encore dans cette voie et réduire au minimum les cadres et les dépenses à caractère permanent affectés à la réalisation du Plan Décennal.

* * *

Le budget a été adopté par 8 voix contre 5.

Le présent rapport a été adopté à l'unanimité.

Le Rapporteur,

M. HERMAN.

Le Président,

L. JORIS.

BIJLAGEN.

TABEL I.

Vergelijking van de op de Buitengewone Begrotingen van de Kolonie voor 1950 et 1951, voorziene verwezenlijkingen, met de in het Plan voorziene totale verwezenlijkingen (in miljoenen frank).

Rubrieken	Totale ramingen van het plan	B. B. voor 1950	B. B. voor 1951	Totalen B. B. voor 1950 en 1951	Percentage der kredieten, die voor 1950 en 1951 zijn voorzien in verhouding tot het totaal van de uitgaven van de Tienjarenplan.	Rubriques
	Prévisions totales du Plan	B. E. pour 1950	B. E. pour 1951	Totaux B. E. pour 1950 et 1951	Pourcentage des crédits prévus en 1950 et 1951 par rapport au total des dépenses Plan Décennal	
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	
I. Rubrieken waarvoor driejarige kredieten op de Buitengewone Begroting voor 1950 zijn uitgetrokken.						
Hygiëne en geneeskundige installatie (1)	1.973	760	42	802	41	Hygiène et installation médicale.
Toerusting van de centra	627	453	10,3	463,3		Equipement des centres.
Toerusting van de landelijke zones (2)	1.345	307	31,7	338,7		Equipement zones rurales (2).
Onderwijs der inlanders (2)	1.838	609	34,7	643,7	35	Instruction des indigènes (2).
Vervoer per spoor, verbinding CFL-BCK	1.088	25	0,26	25,3	2	Transports par rail jonction CFL-BCK.
Vervoer per as (3)	6.100	1.842,8	227,6	2.115,4	35	Transports par route (3).
Vervoer te water (4)	1.367,5	676,9	102	778,9	57	Transports par eau (4).
Vervoer in de lucht	964	516	222,5	738,5	76	Transports par air.
Stedebouw en openbare gebouwen	1.404	572 (5)	590 (5)	1.162 (5)	82	Urbanisme et bâtiments publics.
Opslaan en bewaring der producten (6)	250	137	—	137	55	Entreposage et conservation des produits (6).
<i>Totaal van de rubrieken met kredieten voor drie jaar</i>	14.984,5	5.138,7	1.264,1	6.402,8	43	<i>Total des rubriques à crédits de 3 ans.</i>

(1) In de begroting van buitengewone uitgaven voor 1949 komen sommige verwezenlijkingen van de medische dienst, ten bedrage van ongeveer 26 miljoen voor, aan te rekenen op het Plan.

(2) Het F. I. W. Z. heeft bovendien een zeker aandeel in het financieren van het medisch, landbouw- en onderwijsprogramma van het Plan.

(3) Sommige verwezenlijkingen van het Plan in zake wegen hebben vóór 1950 het voorwerp uitgemaakt van kredieten : 60 miljoen in 1949 en 52 miljoen in 1948.

(4) In zake vervoer te water waren respectievelijk in de buitengewone begrotingen voor 1948 en 1949 kredieten voorzien welke op het Plan moeten worden aangerekend.

(5) De bedragen uitsluiten, welke op de buitengewone begrotingen voor 1950 en 1951 voorkomen voor het onderwijs der Europeanen.

(6) Een bedrag van 10 miljoen werd in de begroting voor 1949 opgenomen voor de silo's in Kasai, die bij het Plan zijn voorzien.

ANNEXES.

TABLEAU I.

Comparaison des réalisations du Plan Décennal prévues aux Budgets Extraordinaires 1950 et 1951 de la Colonie, avec les réalisations totales prévues au Plan (en millions de francs).

Rubriques	Totalen B. B. voor 1950 en 1951	Totaux B. E. pour 1950 et 1951	Pourcentage des crédits prévus en 1950 et 1951 par rapport au total des dépenses Plan Décennal
I. Rubriques pour lesquelles le Budget Extraordinaire 1950 prévoit des crédits de 3 ans.			
Hygiène et installation médicale.			
Equipement des centres.			
Equipement zones rurales (2).			
Instruction des indigènes (2).			
Transports par rail jonction CFL-BCK.			
Transports par route (3).			
Transports par eau (4).			
Transports par air.			
Urbanisme et bâtiments publics.			
Entreposage et conservation des produits (6).			
<i>Total des rubriques à crédits de 3 ans.</i>			

(1) Le budget des dépenses exceptionnelles de 1949 comprend, à concurrence de 26 millions environ, certaines réalisations du service médical qui sont imputables au Plan.

(2) En outre, le F. B. E. I. participe dans une certaine mesure au financement des programmes médical, agricole et d'enseignement du Plan.

(3) Certaines réalisations routières du Plan ont fait l'objet de crédits antérieurs à 1950 : 60 millions en 1949 et 52 millions en 1948.

(4) Les Budgets extraordinaires de 1948 et 1949 prévoient respectivement, en matière de transports par eau, des dépenses de 32 et 196 millions qui sont imputables au Plan.

(5) Non compris les sommes inscrites aux Budgets extraordinaires 1950 et 1951 pour l'enseignement destiné aux Européens.

(6) Une somme de 10 millions a été inscrite au budget de 1949 pour les silos du Kasai, prévus par le Plan.

TABEL II.

II. Rubrieken waarvoor jaarlijkse kredieten op de Buitengewone Begroting voor 1950 worden voorzien.					
Iawijking en kolonaat	404	211	55,3	266,3	66
Weerkunde	28	28	13,8	41,8	149
Verreberichtgevingen	250	34	65	99	40
Ontwikkeling van de landbouw(2)	1.388	184	182	366	26
Cartographie en geodesie	112	17	22	39	35
Aardkunde en waterbouwkunde.	25	13	5	18	72
<i>Totaal van de rubrieken met jaarlijkse kredieten</i>	2.207	487	343,1	830,1	37

(1) Bedoelde post omvat 200 miljoen kapitaalsverhoging van de Kredietmaatschappij voor Kolonisten. Wat de bijkomende 11 miljoen betreft, komen deze voor onder artikel 26 van de buitengewone begroting voor 1950.

(2) Zoals verder nader wordt bepaald, heeft het F. I. W. Z. een zeker aandeel in het financieren van het medisch, landbouw- en onderwijsprogramma van het Plan.

II. Rubriques pour lesquelles le Budget Extraordinaire 1950 prévoit des crédits annuels.

Immigration et Colonat.
Météorologie.
Télécommunications.
Développement agricole (2).
Cartographie et géodésie.
Géologie et hydrologie.
<i>Total des rubriques à crédits annuels.</i>

(1) Ce poste comprend 200 millions d'augmentation de capital de la Société de Crédit au Colonat. Quant aux 11 millions supplémentaires, ils sont repris à l'article 26 du budget extraordinaire 1950.

(2) Ainsi qu'il est précisé ci-après, le F. B. E. I. participe dans une certaine mesure à la réalisation des programmes médical, agricole et d'enseignement du Plan.

TABLEAU II.

TABEL III.

Verwezenlijkingen van het F. I. W. in zake deelneming aan het Tienjarenplan (in miljoenen) (1).

	1949	1950
Landbouwkunde	16	27
Geneeskundig-maatschappelijke actie.	84	124
Onderwijs	86	75
Totalen	186	226

(1) Bovenstaande cijfers geven de uitgaven weer die werkelijk werden gedaan tijdens het betreffende dienstjaar, en niet eenvoudig de ramingen. De bijzonderheden er van vinden men in de verslagen van beheer en in de rekeningen van het Fonds voor Inlands Welzijn.

TABEL IV.

Begrotingen van de Regideso voor 1949, 1950 en 1951 (in duizenden franken).

	Totale kredieten Tienjarenplan Crédits totaux Plan décennal (1)	Begroting 1949 Budget 1949 (2)	Begroting 1950 Budget 1950 (3)	Begroting 1951 Budget 1951 (4)	Totalen 1949, 1950 en 1951 Total 1949, 1950 et 1951 (5)	% (5) in verhouding tot (1) % (5) par rapport à (1) (6)	
TOTAAL REGIDESO :	1.616.500	250.811	319.584 (1)	180.447	750.842	46	TOTAL REGIDESO :
1) Plan (programma's 1949, 1950 en sommige bijkredieten en kredietoverdrachten op vroegere programma's))	218.911	283.811	158.664	661.386	41	1) Plan (progr. 1949, 1950 et certains suppléments et reports de crédit sur programmes antérieurs).
2) Buiten het Plan (Administratieve bouwwerken en bouwen van huisvestingen en diverse overdrachten)		31.900	35.773	21.783	89.456	—	2) Hors Plan (Construction de bâtiments administratifs, et de logements, et reports divers).
Omstandige opgave van de kredieten van het Plan :							Détail des crédits prévus au Plan :
I. Grote Centra.							I. Grands Centres.
A. Water (2)	351.500	105.086	152.107	71.205	328.398	93	A. Eau (2).
B. Electriciteit	265.000	63.825	31.704	38.459	133.988	50	B. Electricité.
II. Electrificatie en voorziening met drinkwater van tweederangscentra	1.000.000	50.000	100.000	50.000	200.000	20	II. Electrification et alimentation en eau potable des centres secondaires.

(1) In meerdering van dit bedrag komen 15,875 miljoen, die aangevraagd werden voor werken in Ruanda-Urundi, om het bedrag van 335,459 miljoen, begroting van de Regideso voor 1950, te bekomen.

(2) Deze post omvat hoofdzakelijk uitgaven, welke verband houden met de programma's van de Regideso voor 1949, 1950 en 1951. Sommige bijkredieten en kredietoverdrachten, die op de voorgaande programma's moeten worden aangerekend en in de begrotingen voor 1949, 1950 en 1951 voorkomen, werden evenwel overgenomen, toen bedoelde uitgaven klaarblijkelijk op het Tienjarenplan moesten worden aangerekend.

TABLEAU III.
Réalisations du F. B. E. I. constituant une participation au Plan décennal (en millions) (1).

	1949	1950
Economie rurale	16	27
Action medico-sociale	84	124
Enseignement	86	75
Total	186	226

(1) Les chiffres repris ci-dessus représentent les dépenses effectivement réalisées durant l'exercice en cause et non pas seulement les prévisions. Le détail de ceux-ci peut être trouvé dans les rapports de gestion et comptes du Fonds du Bien-Etre Indigène.

TABLEAU IV.

Budgets 1949, 1950 et 1951 de la Regideso (en milliers de francs).

(1) Il faut ajouter à ce chiffre 15,875 millions, crédits demandés pour travaux dans le Ruanda-Urundi pour obtenir le chiffre de 335,459 millions, budget de la Regideso pour 1950.

(2) Ce poste comprend principalement des dépenses se rapportant aux programmes 1949, 1950 et 1951 de la Regideso. Certains suppléments et reports de crédit à rattacher aux programmes antérieurs à 1949 et figurant aux budgets de 1949, 1950 et 1951 ont cependant été repris lorsque les dépenses en question devaient manifestement être imputées au Plan Décennal.

TABEL V.

Vergelijking van het Tienjarenplan
met de buitengewone begrotingen Otraco
voor 1949 en 1950
(in duizenden frank).

Comparaison du Plan Décennal
avec les Budgets extraordinaire Otraco
pour 1949 et 1950
(en milliers de francs).

Rubrieken	Kredieten voorzien in het Plan	Machtigingen tot aanwending op de B.B. 1949	Machtigingen tot aanwending op de B.B. 1950	Totaal (2) en (3)	% van (4) in verhouding tot (1)	Rubriques
	Crédits prévus au Plan	Autorisations d'engagements au B.E. 1949	Autorisations d'engagements au B.E. 1950		Total (2) et (3)	
	(1)	(2)	(3)		(4)	(5)
Waterwegen :						
I. Waternet : a) Uitgaven Plan b) Uitgaven buiten Plan ...	2.266.000	1.485.000	— 418.600	1.485.000	65,5	Voies fluviales : I. Réseau fluvial : a) Dépenses Plan. b) Dépenses Hors Plan.
II. Binnenhavens : a) Uitgaven Plan b) Uitgaven buiten Plan ...	68.350	52.350	— 5.000	52.350	76,5	II. Ports intérieurs : a) Dépenses Plan. b) Dépenses Hors Plan.
III. Openbare Haven van Léopoldstad (Kimpoko ingegepen) : a) Uitgaven Plan b) Uitgaven buiten Plan ...	390.500	125.000	— 11.000	125.000	32	III. Port Public de Léopoldville (y compris Kimpoko) : a) Dépenses Plan. b) Dépenses Hors Plan.
Haven van Matadi (bovenbouw) :						
a) Uitgaven Plan b) Uitgaven buiten Plan ...	197.500	85.500	— 20.220	85.500	43,7	Port de Matadi (superstructure) : a) Dépenses Plan. b) Dépenses Hors Plan.
Spoorwegen :						
I. Spoorweg Matadi - Leopoldstad (electrificering van 120 Km.) : a) Uitgaven Plan b) Uitgaven buiten Plan ...	175.000	— 469.045	— 8.800	477.845	—	Chemins de fer : I. Chemin de fer Matadi-Léopoldville (électrification de 120 Km.) : a) Dépenses Plan. b) Dépenses Hors Plan.
II. Spoorweg van Mayumbe : a) Spoorweg (uitgaven buiten Plan) b) Haven van Boma : a) Uitgaven Plan b) Uitgaven buiten Plan ...	—	60.540	1.880	62.420	—	II. Chemin de fer du Mayumbe : a) Chemin de fer (dépenses Hors Plan). b) Port de Boma : a) Dépenses Plan. b) Dépenses Hors Plan.
III. Spoorweg van Kivu (uitgaven buiten Plan) ...	64.450	20.000	— 2.000	20.000	31	III. Chemin de fer (dépenses Hors Plan).
Totaal Uitgaven Plan Totaal Uitgaven buiten Plan ... Buiten Plan (bijkredieten) ...	— 3.161.800	— 1.767.850	— 68.680	— 1.108.520	— 56	Total Dépenses Plan. Total Dépenses Hors Plan. Hors Plan (suppléments de crédits).
Totaal van de machtiging tot vastlegging ...	3.161.800	2.941.890	199.350	3.141.240	—	Total des autorisations d'engagements.